

ဂဏသးခိဉ်ခိဉ်ကျာ် အတၢ်ကတိၤလီၤဖဲ ကညိဒီကလုာ် ဂဏသးကရၢမုၢ်န့ၢ်
ပွဲၤထီၣ်(၇၇)ဝိတဝီ

ကညိနံၣ်- ၂၇၆၃ နံၣ်

ယူၤလဲ- ၁၆. ၂၀၂၄

ကညိဒီကလုာ် ဂဏသးကရၢခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ် ပမုၢ်ကွၢ်က့ၤလၢပတၢ်စံၣ်စီၤတဲၤစီၤအပူၤ
ကညိဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်အထံအကီၢ်အဂီၢ် ကညိကလုာ်ခိဉ်န့ၢ်ခိဉ်ထီၣ်လၢပျၢသ့ၣ်တဖၣ် ကျဲးစး
ဂဲၤလိာ်ဝဲတချုးဒဲးလၢကီၢ်ပယီၤန့ၢ်တၢ်သဘျုးအဆၢကတီၢ် လဲၣ်န့ၢ်လီၤ. ဖဲ (၁၉၄၆)နံၣ် လါခိဉ်စ့ဘၢၣ်
အတီၢ်ပူၤ ကညိခိဉ်န့ၢ်ခိဉ်ထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ယုၤထီၣ်ဝဲခါၣ်စးဒဲး အမုၢ် စီၤသ့ၣ်ဒ့ၣ် စီၤဖိခဲး စံးတနံၣ်လုာ်နံၣ်
ဒီးစီၤဘးအူက့ၢ် လၢကလဲၤဆူကီၢ်အဲကလံး ဒီးယုၤန့ၢ်ကညိကီၢ်န့ၢ်လီၤ. အဲကလံးပဒိဉ်တခီ စံးဆၢဝဲ
ကညိခိဉ်န့ၢ်လၢ ကညိဖိကဒီးန့ၢ်ဘၣ်အထံအကီၢ်အဂီၢ် ကဘၣ်ဟဲက့ၤတဲၤသကိးတၢ်ဒီး ပယီၤကလုာ်
ခိဉ်န့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.

ဖဲ (၁၉၄၇)နံၣ် လါယနူၤအါရံၤ အကတီၢ်ပူၤ အဲကလံးပဒိဉ်ကွဲဝဲ အိဉ်ဆါဒီး (ဖဆပလ)ပဒိဉ်
ဒ်သိး ကလဲၤထံၣ်လိာ်ကတိၤသကိးတၢ်လၢ ကီၢ်ပယီၤတၢ်သဘျုးအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်အိဉ်ဆါဟဲက့ၤတုၤ
ကီၢ်ပယီၤဒီး ကညိခိဉ်န့ၢ်လၢအမုၢ် စီၤဘးအူက့ၢ်လဲၤထံၣ်လိာ်သးဒီး အိဉ်ဆါဒီး အိဉ်ဆါတဲအီၤ
(ဘးအူက့ၢ်)၈ ဘၣ်ယးဒီးကညိကီၢ်အဂ့ၢ်အကျိးန့ၢ် သါပုၤနီၣ်ကွဲၣ်အီၤ တဘၣ်တဲလၢအဂ့ၢ်လၢတဂ့ၤ.

စီၤဘးအူက့ၢ် ဟဲက့ၤဒီးတဲဘၣ်ဝဲ ကညိကလုာ်ခိဉ်န့ၢ်အဂ့ၢ်အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အိဉ်ဆါ
အတၢ်တဲသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ဖဲန့ၢ်အဆၢကတီၢ် ကညိတၢ်ကရၢကရိလၢ ဟူးဂဲၤလၢကညိကလုာ်ဂ့ၢ်ဝီ အိဉ်ဝဲဒၣ်
(၄)ဖုလၢအမုၢ် (KNA) (BKNA)(KCO)ဒီး (KYO) သ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. ကညိတၢ်ကရၢကရိ (၄)ဖု ကိးဝဲ
တၢ်အိဉ်ဖိဉ် ဖဲ လါဖုၤတြုၤအါရံၤ (၃)သီ တုၤ (၇)သီအနံၣ်ဒီး ကညိကလုာ်ခါၣ်စးခိဉ်န့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်
ထံၣ်ဝဲလၢ ကညိကလုာ် အတၢ်ဂဲၤလိာ်လၢ ကညိဖိကဒီးန့ၢ်ဘၣ်အထံအကီၢ်အဂီၢ် တၢ်ကရၢကရိ
တဖုစုာ်စုာ် မ့ၢ်ဂဲၤလိာ်ဒၣ်ဝဲဒ်အတၢ် ကရၢကရိဒၣ်ဝဲအသိးန့ၢ် အဂံၢ်တဆူဝဲဘၣ်အယိ ကညိ
တၢ်ကရၢကရိ (၄)ဖုခိဉ်န့ၢ်ခါၣ်စးသ့ၣ်တဖၣ် အါၣ်လီၤသကိးဝဲလၢ ကပၣ်ဖိဉ်ထီၣ်က့ၤအသးဒီး
ဒ်တၢ်ကရၢကရိတဖုအသိးဒီး ဒုးအိဉ်ထီၣ်ဝဲ ခုၣ်အဲၣ်ယုၤ-ကညိဒီကလုာ်စၢဖိဉ်ကရၢဖဲ (၁၉၄၇)
နံၣ်လါဖုၤတြုၤအါရံၤ (၅)သီ အနံၣ်န့ၢ်လီၤ.

(ဖဆပလ)ပဒိဉ်ထံၣ်ဝဲလၢ ကညိကလုာ်အတၢ်ပၣ်ဖိဉ်ထီၣ်သးအဂံၢ်အဘိဆူၣ်ထီၣ် ဒီးကဲထီၣ်
တၢ်လီၤဘၣ်ယိာ်လၢ (ဖဆပလ)ပဒိဉ်အဂီၢ်အယိ ဒ်သိး ခုၣ်အဲၣ်ယုၤ-ကညိဒီကလုာ်စၢဖိဉ်ကရၢ
အဂံၢ်အဘိသုတဆူၣ်ထီၣ်တဂ့ၤအဂီၢ် ပဲၤအါပဲၤသီဝဲကညိကလုာ် မၤဆူးမၤဆါမၤအါမၤသီ မၤသံမၤဝီဝဲ
ကညိကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီး လၢကညိကလုာ်အသးသမူအတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ် လိာ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ဒီသဒါဒီး
ဖဲ (၁၉၄၇)နံၣ် လါယူၤလဲ (၁၆)သီအနံၣ် ခုၣ်အဲၣ်ယုၤ-ကညိဒီကလုာ်စၢဖိဉ်ကရၢ ဒုးအိဉ်ထီၣ်ဝဲ

ကညီဒီကလုင်ဂါသးကရါ (KNDO) ဒီးဘဉ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤဝဲမူဒါလၢ မါဘးစဉ် ကတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲဝဲ
ကညီဒီကလုင်ဂါသး ကရါန့ၣ်လီၤ.

ကညီဒီကလုင်ဂါသးကရါခဲလၢၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်-ကညီဒီကလုင်စၢဖျိၣ်ကရါ ဒုးအိၣ်
ထီၣ်ဝဲ ကညီဒီကလုင်ဂါသးကရါ (KNDO) အတၢ်ပညိၣ်ခိၣ်သ့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ (၁)မုၢ်ကတုၤအိၣ်ဝဲ
တနံၤသပုၤတၢ်လၢ ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်-ကညီဒီကလုင်စၢဖျိၣ်ကရါ အတၢ်ဝဲလီၤလၢ ကညီဒီကလုင်ကဒီး
န့ၣ်ဘဉ်အထံအကီၢ်အဂီၢ်န့ၣ် ကတုၤဆူ စုကဝဲၤတၢ်ဒုးအယိ တၢ်ကတဲၣ်ကတီၢ်ဆိသးလၢ သးဂ့ၢ်ဝဲ
(၂)ကဒီးသဒါ ဒီး ကဟုကယၢ်က့ၤ ကညီဒီကလုင်အသးသမူ တၢ်ဘဉ်တၢ်ဘၢအဂီၢ် (၃)ကညီဒီကလုင်
ဂါသးကရါကမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ပၢၢ်ဆါ အပျီၣ်ယံၣ်ဒီး ကကဲထီၣ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါလၢ ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်-ကညီဒီကလုင်
စၢဖျိၣ်ကရါ ထံၣ်ကီၢ်သး အတၢ်ဝဲလီၤ ကဆူထီၣ် ဂၢၢ်ကျၢထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီဒီကလုင်ဂါသးကရါခဲလၢၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် မါဘးစဉ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ကညီဒီကလုင်ဂါသးကရါ
(KNDO) လၢတၢ်လီၤလၢ ကညီကလုင်အိၣ်ဆိးဝဲသ့ၣ်တဖၣ် ဒီးဟ့ၣ်နီၤလီၤမူဒါလၢ လီၤကဝီၤဒၣ်ဝဲစ့ၣ်စ့ၣ်
န့ၣ်လီၤ.(၁)တီအူဟီၣ်ကဝီၤ သးခိၣ်မံးဒယၢ် (၂)ချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ် သးခိၣ်အိၣ်စ့ၣ် (၃)ဒုသထူၣ်ဒီးဖၣ်အၣ်
သးခိၣ်မိၣ်ညး (၄)မိၣ်လမ့ၣ်ဒီးကွဲးခမံၣ် သးခိၣ်တကဲၣ် (၅)ဘျးဒဝဲၣ် သးခိၣ်နဲလစၢၣ်ကဲ (၆)ယိၤကီၢ်ထးခိ
လၢကညီဒီအိၣ်ဆိးတၢ်အလီၢ် သးခိၣ် ဝဲဒၣ် (၇) ကရၢၣ်န့ၣ် သးခိၣ်ထီၣ်ပျီၣ် (၈)ထံထၣ်စွ ဒီးအုစ့ၣ်
သးခိၣ်စကီၢ်မိလု (၉) သ့ၣ်ယၢ်ဝဲတံၣ် သးခိၣ်ဘိၣ်ပါကဲၣ် (၁၀)ဟၣ်သ့ၣ်ဝဲတံၣ် သးခိၣ်ဘိၣ်တီ
(၁၁)ဟီကတး သးခိၣ်ဘိၣ်ဆိး (၁၂)မအူပုၣ် သးခိၣ်ထူလးအိၣ် (၁၃) ပသံၣ် သးခိၣ် သ့ၣ်ဆါ (၁၄)မိမုး
သးခိၣ်စါဘးကီၣ် (၁၅)ဖျၢ်ပုၣ် သးခိၣ်အုမိၣ် ဒီးခိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ ခိၣ်န့ၣ်လၢအတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲဝဲ
ကညီဒီကလုင်ဂါသးကရါ (KNDO)အဆိကတၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲၣ်ၣ်ၣ် နံၣ်လိယနူၤအါရဲၤ (၄)သီအနံၤ ကီၢ်ပယိၤဒီးန့ၣ်ဘဉ်ဝဲတၢ်သဘျၢဝဲၤအလီၢ်ခဲ အတီၢ်ပူၤ
ပူၤဖီၣ်တၢ်စုကဝဲၤဒ် အမ့ၢ်(၁)နီၢ်တယၢ်ဂီၤ (ခိၣ်မုၢ်နံး) (၂)ဗကပ (၃)သိၣ်ဒူဝါ (ရဲဘီၣ်ဖျၢ်) (၄)ဖဆပလ
သးရၢၣ် (၁)ဒီး သးရၢၣ်(၃)သ့ၣ်တဖၣ် ဝဲဆါထၢၣ်ထီၣ်ဒါက့ၤဝဲ ဖဆပလ ပဒိၣ်အယိ အူနူးဟဲယုကညးဝဲ
ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်-ကညီဒီကလုင်စၢဖျိၣ်ကရါဒီး ကညီဒီကလုင်ဂါသးကရါ (KNDO) လၢကဟံန့ၣ်တၢ်ဘဉ်တၢ်
ဘၢလၢ ဖဆပလပဒိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဆပလ ပဒိၣ်ထံၣ်ဝဲလၢ ကညီဒီကလုင်ဂါသးကရါ (KNDO)အဂံၢ်အဘါအိၣ်အါအယိ
ဒီးကဲထီၣ် ဝဲတၢ်လီၤဘဉ်ယိၣ်လၢ ဖဆပလ ပဒိၣ်အဂီၢ်ဒီး အူနူး ရဲၣ်ကျဲၤခူသ့ၣ်ဒီး ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ
သးရၢၣ်လီၤဆိ (၂၅)ရၢၣ်ဖဲ ၁၉၄၈ နံၣ် အကတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒ် ဖဆပလပဒိၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢ
ကဒုးလီၤမၢ်ကွံၣ်ဝဲ ကညီကလုင်အသိး ဖဲၣ်ၣ်ၣ်ၣ် လိယနူၤအါရဲၤ (၂၈)သီအနံၤ ဖဆပလပဒိၣ်
အသးသ့ၣ်တဖၣ် ထီၣ်ဒုးဝဲ ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်-ကညီဒီကလုင်စၢဖျိၣ်ကရါ ဝဲလီၤခိၣ်သ့ၣ်ဖဲ ဝုၢ်တက့ၣ် စါခို
သထုကီ တၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ဖဲ ၁၉၄၉နံၣ် လိယနူၤအါရဲၤ၁၁သီ အနံၤ ဂီၤခိၣ်အဆါကတီၢ် ဖဆပလ
ပဒိၣ်ဘိးဘဉ်ရၢလီၤဝဲလၢ ကညီဒီကလုင်ဂါသးကရါ (KNDO)မုၢ်ကရါလၢ တဖိးသဲးဘဉ်ဒီး စးထီၣ်
ထီၣ်ဒုးဝဲကညီဒီကလုင်ဂါသး ကရါ (KNDO)ဝဲလီၤခိၣ်သ့ၣ်ဖဲ ဝုၢ်အုစ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ကညီဒီကလုင်
ဂါသးကရါ (KNDO) ဟ့ၣ်လီၤဝဲကလုၢ်ဆူ ဟီၣ်ကဝီၤလၢ ကညီဒီကလုင်ဂါသးကရါ (KNDO)

အိန်ဆီလီသးအလီၣ်တဖၣ်လၢ၊ ကဒုးဆၢကျၢ၊ ဖဆပလ ပဒိၣ်အသုးသ့ၣ်တဖၣ် ယူယူဖိးဖိးအယိ
ကညီဖိဖိၣ်စုကဝဲၤသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢၣ် ဂဲၤဆၢထၢၣ်ထီၣ်ဒါဒုးဆၢကျၢ၊ ဖဆပလ ပဒိၣ်လၢ၊ တၢ်ယူတၢ်ဖိး
အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ကညီဒီကလုၣ်ဂၤသးကရၢ သုးခိၣ်သုးဖိခဲလၢၣ်သ့ၣ်သုးဒၤ၊ ကညီဒီကလုၣ်ဂၤသးကရၢ
(KNDO)အတၢ်ဂဲၤလိၣ်လၢ၊ စုကဝဲၤတၢ်ပၢၢ်ဆၢ ဒီတကတီၢ်အပူၤ ဆၢထၢၣ်ဝဲ ဂၢၢ်ဂၢၢ်ကျၢကျၢ တူၢ်နး
တူၢ်ဖျိၣ် တူၢ်သံတူၢ်ဆါအသးလၢ၊ ကညီဒီကလုၣ် ကဒိးန့ၢ်ဘၣ်ကျၢကညီကီၢ် တၢ်သဘျးဒီးတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်
အဂီၢ်တုၤမုၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ. ၂၀၂၄ နံၣ် လါယူၤလဲ ၁၆သီအနံၤ ကညီဒီကလုၣ်ဂၤသးကရၢ
(KNDO) တၢ်ပၢၢ်ဆၢအတၢ်ဂဲၤလိၣ်ပွဲၤထီၣ်လဲဝဲ (၇၇) နံၣ်လဲန့ၣ်လီၤ.

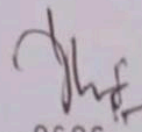
ကညီဒီကလုၣ်ဂၤသးကရၢခိၣ်န့ၢ်သိၣ်ဒုးခဲလၢၣ်သ့ၣ်ဒၤ

ကညီဒီကလုၣ်ဂၤသးကရၢ (KNDO)ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဒီး ဘၣ်မနုအယိ တၢ်တကိးအိၣ်လၢ၊
သုးမုၢ်ဒိၣ်အဂီၢ်န့ၢ်မုၢ်ဝဲ ဖဲတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် ကညီဒီကလုၣ်ဂၤသးကရၢ (KNDO) အဆၢကတီၢ်
ကီၢ်ပယီၤတဒိး န့ၢ်ဒဲးတၢ်သဘျးဒဲးဘၣ်ဒီး အိၣ်ဆါမၤဝဲတၢ်အၢၣ်လီၤဒီး အဲကလံးပဒိၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ
တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢကီၢ်ပယီၤပူၤ သုးမုၢ်ဒိၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဝဲထဲတဖၣ်အမုၢ် (BIA) အယိန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၢ်
အယိ ခုၣ်အံၤယုၣ်-ကညီဒီကလုၣ်စၢဖျိၣ်ကရၢ ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲကညီဒီကလုၣ်ဂၤသးကရၢ (KNDO) န့ၢ်
တကိးဝဲလၢ သုးမုၢ်ဒိၣ်ဘၣ် ဘၣ်ဆၣ်ကညီဒီကလုၣ် ဂၤသးကရၢ (KNDO) အိၣ်သ့ၣ်လီၤဆီလီၤအသးတခီ
မုၢ်ဒိၣ် သုးမုၢ်ဒိၣ်တဖၣ်ဒီး ဒီသဒၢဝဲ ကညီကလုၣ်အသးသမူ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတုၤမုၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

ကညီဒီကလုၣ်ဂၤသးကရၢခိၣ်န့ၢ်သိၣ်ဒုးခဲလၢၣ်သ့ၣ်သုးဒၤ၊ ဒ်ပမုၢ်သုးမုၢ်ဒိၣ်တဖၣ်လၢ ပကဒီသဒၢ
ပထံပကီၢ် ပပူၤကလုၣ်ဒီးဟံးန့ၢ်မူဒါ တူၢ်လိၣ်မူဒါဒီးအၢၣ်လီၤတုၤလဲပသးလၢ ပထံပကီၢ်ဒီး
ပနီၣ်တယၢ်အဖိလၢအသိး ပကမၤပမူပဒါတဲၣ်တဲၣ်ဖျုဖျု, ဒုဒုကီၤကီၤ ဒီးနီၤဟးထီၣ်နီၤဖျိးကွံၣ်သကိး
ဒုၣ်ဒါအၢၣ်သီသ့ၣ်တဖၣ် လၢဟဲမၤသးဂီၤပပူၤကလုၣ်, ဟံးဆူၣ်ဂုၣ်ဆူၣ်ပတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ ပဟီၣ်ခိၣ်ကပံၣ်
တဖၣ်န့ၢ် မုၢ်ယတၢ်ဆိၣ်သခူသုခဲလၢ၊ ကညီဒီကလုၣ်ဂၤသးကရၢ အမုၢ်နံၤပွဲၤထီၣ် (၇၇) ဝိတဝိ
အမုၢ်တဂီၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤသးပုၤစံးဒၣ် ပမုၢ်သ့ၣ်န့ၢ် ပဒုၣ်ပဒါဒုလီၤ. ပမုၢ်ဒုၣ်န့ၢ်ပဒုၣ်ပဒါသ့ၣ်လီၤ.

ယူယူဒုဒု ကိးဂၤဆူတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ကျၢကီၢ်သူလုၤအဂီၢ်တက့ၢ်

ဂၢၢ်သးခိၣ်ခိၣ်ကျၢၤ 14/7/24
ဂၢၢ်သးဝဲလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်
(စီၤဆံၣ်လုၣ်)